

KIA RITE, KIA HAUMARU

Hopukina he tāware

Ākona me pēhea e āhukahuka
i ngā haki whero, ā, kia kakama.

S P O N S O R E D B Y

C H ● R U S

netsafe

Kei te piki tonu ngā tāware, ā, ka uaua ake ki te mōhio he tāware kei te haere. Whakakaha i tō āhei ki te hopu tāware mā ngā taputapu a Netsafe.

**Kimihia ngā haki whero, ā,
whāia te tukanga kaupare
TĀHAE (SCAMS):**

Tūmeke, ohorere te taenga mai o te karere (Surprise)?

Āki, tonotono āna mahi (Controlling)?

Hou mai—he tono uru (Access)?

Auē! He tono moni (Money)?

**Mēnā āe te whakautu mō
tētahi o ēnei:**

E tū! (Stop!) Me kimi āwhina.

**Mō ētahi mōhiohio anō, tirohia
netsafe.org.nz/olderpeople**

He pūkete utu
tārewa tāku?

Tūmeke ka pēnei pea:

- Kei te tārewa tō utu pūkete
- Kua pāngia tō rorohiko e te wheori

Ko te Āki ka pēnei pea:

- Mahi ināianei, kei mahue
- Utu tōtika, whakataha i ngā pūnaha

Ko te Uru ka pēnei pea:

- Whakatūturu i tō pūkete mā te takiuru
- Homai ki a mātou te uru mamao

Auē! He tono moni ka pēnei pea te āhua:

- Utua tētahi ‘utu tukanga’ mō te paraihe
- Tukuna he kāri koha hei āwhina i tētahi hoa tuihono

Mēnā kua utua kē he moni:

- Whakapā atu ki tō pēke
- Toro atu ki tō whānau mō te tautoko.
- Whakapā atu ki Netsafe māna e tohutohu mō ngā mahi ka whai ake

**Mēnā kei te āwangawanga,
kua pā mai rānei he pāmamae
tuihono, whakapā mai ki
Netsafe.**

Waea ki 0508 638 723

Tirohia netsafe.org.nz

report.netsafe.org.nz